

UNIVERZA V LJUBLJANI
EKONOMSKA FAKULTETA

ZAKLJUČNA STROKOVNA NALOGA VISOKE POSLOVNE ŠOLE
**PREDLOGI PRILAGODITVE DELOVNEGA PROSTORA V
PODJETJU TORNADO PLUS D. O. O.**

Ljubljana, julij 2022

MARIJANA BOGDANOVIĆ

IZJAVA O AVTORSTVU

Podpisana Marijana Bogdanović, študentka Ekonomske fakultete Univerze v Ljubljani, avtorica predloženega dela z naslovom Predlogi prilagoditve delovnega prostora v podjetju Tornado plus d. o. o., pripravljenega v sodelovanju s svetovalko izr. prof. dr. Alenko Slavec Gomezel

IZJAVLJAM

1. da sem predloženo delo pripravila samostojno;
2. da je tiskana oblika predloženega dela istovetna njegovi elektronski obliki;
3. da je besedilo predloženega dela jezikovno korektno in tehnično pripravljeno v skladu z Navodili za izdelavo zaključnih nalog Ekonomske fakultete Univerze v Ljubljani, kar pomeni, da sem poskrbela, da so dela in mnenja drugih avtorjev oziroma avtoric, ki jih uporabljam oziroma navajam v besedilu, citirana oziroma povzeta v skladu z Navodili za izdelavo zaključnih nalog Ekonomske fakultete Univerze v Ljubljani;
4. da se zavedam, da je plagiatorstvo – predstavljanje tujih del (v pisni ali grafični obliki) kot mojih lastnih – kaznivo po Kazenskem zakoniku Republike Slovenije;
5. da se zavedam posledic, ki bi jih na osnovi predloženega dela dokazano plagiatorstvo lahko predstavljalo za moj status na Ekonomski fakulteti Univerze v Ljubljani v skladu z relevantnim pravilnikom;
6. da sem pridobila vsa potrebna dovoljenja za uporabo podatkov in avtorskih del v predloženem delu in jih v njem jasno označila;
7. da sem pri pripravi predloženega dela ravnala v skladu z etičnimi načeli in, kjer je to potrebno, za raziskavo pridobila soglasje etične komisije;
8. da soglašam, da se elektronska oblika predloženega dela uporabi za preverjanje podobnosti vsebine z drugimi deli s programsko opremo za preverjanje podobnosti vsebine, ki je povezana s študijskim informacijskim sistemom članice;
9. da na Univerzo v Ljubljani neodplačno, neizključno, prostorsko in časovno omejeno prenašam pravico shranitve predloženega dela v elektronski obliki, pravico reproduciranja ter pravico dajanja predloženega dela na voljo javnosti na svetovnem spletu preko Repozitorija Univerze v Ljubljani;
10. da hkrati z objavo predloženega dela dovoljujem objavo svojih osebnih podatkov, ki so navedeni v njem in v tej izjavi.

V Ljubljani, dne

Podpis študentke:

KAZALO

UVOD.....	1
1 POMEN ZADOVOLJSTVA Z DELOM V DANAŠNJEM ČASU.....	2
1.1 Delovno okolje in povezava z zadovoljstvom z delom.....	4
1.2 Značilnosti delovnega prostora in njihov vpliv na zadovoljstvo z delom ...	5
2 PREDSTAVITEV KONCEPTA ZELENA PISARNA	6
2.1 Koraki do zelene pisarne	7
2.2 Prednosti zelene pisarne	9
3 RAZISKAVA O DELOVNEM PROSTORU V PODJETJU TORNADO PLUS d. o. o.	10
3.1 Namen raziskave	10
3.2 Predstavitev metodologije	10
3.3 Predstavitev podjetja Tornado plus d. o. o.	11
3.4 Rezultati raziskave	11
SKLEP	17
LITERATURA IN VIRI	18
PRILOGE.....	21

KAZALO TABEL

Tabela 1: Značilnosti delovnega prostora v podjetju Tornado plus d. o. o.....	12
Tabela 2: Odgovori intervjuancev o čutenju zdravstvenih težav pri delu	13

KAZALO SLIK

Slika 1: Primer zelene pisarne	7
Slika 2: Primer ergonomsko oblikovanega delovnega mesta	15
Slika 3: Primer rastlin v pisarni	16

KAZALO PRILOG

Priloga 1: Anketni vprašalnik.....	1
Priloga 2: Protokol za intervju	6
Priloga 3: Intervju 1.....	7
Priloga 4: Intervju 2.....	9
Priloga 5: Intervju 3.....	10
Priloga 6: Intervju 4.....	11
Priloga 7: Intervju 5.....	13

SEZNAM KRATIC

angl. – angleško

EGO – (angl. European Green Office); Evropska zelena pisarna

UVOD

Kljub pandemiji COVIDA-19 in gospodarski krizi, ki ji je sledila, ter množičnim odpuščanjem je splošno zadovoljstvo z delom v letu 2020 doseglo visoko raven. Podjetja so vložila sredstva in napore, da bi poslovanje podjetij potekalo kar se da nemoteno in ohranilo splošno zadovoljstvo delavcev na visoki ravni. V letu 2020 so številna podjetja uvedla delo od doma, fleksibilen delovni čas, različne podporne programe, izboljšala so tudi delovne pogoje, programe bolniške odsotnosti in načrte dopustov. Dogodki, povezani s pandemijo, pa so v letu 2020 prinesli tudi številne finančne izzive na področju plač, bonusov, varnosti delovnega mesta, usposabljanj in razvoja delavcev; v teh elementih delovnega okolja pa se je zadovoljstvo z delom leta 2020 zmanjšalo glede na leto 2019 (Levanon, Abel, Li & Rog, 2021).

Zadovoljstvo z delom je zelo kompleksen pojav in dejavniki, ki nanj vplivajo, so številni. Zadovoljstvo z delom je ključni korak k ohranjanju zaposlenih in doseganju njihove zvestobe. Uspeh vsake organizacije je neposredno odvisen od človeških virov, zato jih vidimo kot primarni razvojni vir in gonilno silo organizacij (Tanasijević, 2006). Nekateri raziskovalci trdijo, da je zadovoljstvo zaposlenih povezano tudi z delovnim prostorom, v katerem poteka delovni proces (Kamarulzaman, Saleh, Hashim, Hashim & Abdul-Ghani, 2011). Delovni prostor je prostor, kjer zaposleni preživijo večino svojega časa, zato mora management človeških virov temu elementu delovnega okolja nameniti posebno pozornost. V zaključni strokovni nalogi se bom osredotočila na pisarniški delovni prostor.

Namen zaključne strokovne naloge je ugotoviti kakšne so značilnosti delovnega prostora v izabrenemu podjetju, to je podjetje Tornado plus d. o. o. in predlagati načine izboljšave delovnega prostora po načelih zelene pisarne. V zaključni strokovni nalogi sem zato iskala odgovore na raziskovalna vprašanja:

- Kakšne so značilnosti delovnega prostora v podjetju Tornado plus d. o. o.?
- Ali so zaposleni v podjetju Tornado plus d. o. o. zadovoljni z delovnim prostorom?
- Kako lahko v podjetju Tornado plus d. o. o. delovni prostor dodelajo po načelih zelene pisarne?

Z zaključno strokovno nalogo namreč želim podjetju Tornado plus d. o. o. predstaviti načine preoblikovanja delovnega prostora za večje zadovoljstvo z delom zaposlenih s specifičnim poudarkom na smernicah zelene pisarne.

V zaključni strokovni nalogi sem zasledovala tri cilje, in sicer:

- Pregled literature s področja zadovoljstva zaposlenih z delom ter vpliva delovnega prostora na zaposlene. Tudi pregled literature o konceptu zelene pisarne in njenih načelih.
- Izvedba raziskave o delovnem prostoru v podjetju Tornado plus d. o. o.
- Predlog podjetju Tornado plus d. o. o. za izboljšanje delovnega prostora z uporabo načel zelene pisarne.

Zaključna strokovna naloga je sestavljena iz teoretičnega in praktičnega dela. Viri sekundarnih podatkov so večinoma znanstveni in strokovni članki ter internet viri. Primarni podatki pa so zbrani s pomočjo ankete in intervjujev z zaposlenimi v podjetju Tornado plus d. o. o.

Pri sami strukturi zaključne strokovne naloge bo najprej v prvem delu predstavljeno, kaj je zadovoljstvo z delom in kakšen pomen ima v današnjem času. Za tem pišem o tem, kateri dejavniki vplivajo na zadovoljstvo z delom, posebno pozornost pa namenjam pisarniškem delovnemu prostoru in njegovim značilnostim. V drugem poglavju pišem o zeleni pisarni, njenih načelih in prednostih, ki jih prinaša podjetju.

V drugem delu zaključne strokovne naloge bom predstavila namen in metodologijo raziskave, nato pa na kratko opišem podjetje Tornado plus d. o. o., predstavim rezultate raziskave in na koncu podam predloge za izboljšanje delovnega prostora po načelih zelene pisarne. Raziskava, v kateri sem s pomočjo intervjujev in ankete z zaposlenimi v Tornadu plus d. o. o. zbrala primarne podatke je pokazala, kakšne so značilnosti delovnega prostora v podjetju, kako so zadovoljni z delovnim prostorom in kaj bi radi spremenili in ali bi spremembe pozitivno vplivale na njihovo zadovoljstvo z delom.

1 POMEN ZADOVOLJSTVA Z DELOM V DANAŠNJEM ČASU

Številna podjetja se soočajo z vedno večjimi izzivi pri zadrževanju delavcev, zato so vprašanja, kot so zadovoljstvo z delom, fluktuacija zaposlenih, zadrževanje zaposlenih in beg možganov v zadnjih dveh desetletjih vse bolj preučevana. Konkurenca na trgu pogloblja te težave, zato ima management človeških virov v podjetju ključno vlogo pri zadrževanju delavcev in povečanju njihovega zadovoljstva (Abid, Sarwar, Imran, Jabbar & Hannan, 2013).

Zadovoljstvo z delom je del splošnega zadovoljstva z življenjem (Sageer, Rafat & Agarwal, 2012). Aziri (2011) pravi, da je zadovoljstvo z delom niz pozitivnih in negativnih občutkov, ki jih imajo zaposleni do svojega dela. Zadovoljstvo z delom je merilo, kako zadovoljni so zaposleni s svojim delom in z delovnim okoljem. Bolj kot so

zaposleni zadovoljni, bolj so zvesti in produktivni, kar neposredno vpliva na zadovoljstvo strank in uspešnost organizacije kot celote. Dobiček in rast podjetja sta neposredno odvisna od zvestobe strank. Zvestoba strank je rezultat zadovoljstva strank. Zadovoljstvo strank definiramo kot pozitiven občutek kupca ob uporabljenem izdelku. Vrednost, ki jo dobijo kupci, ustvarjajo zadovoljni, zvesti in produktivni zaposleni (Sageer, Rafat & Agarwal, 2012). Zadovoljstvo z delom vpliva na podjetje na naslednje načine (Singh & Jain, 2013):

- povečanje produktivnosti zaposlenih,
- povečanje zadovoljstva in zvestobe strank,
- zmanjšanje fluktuacije zaposlenih, stroškov zaposlovanja in usposabljanja,
- zmanjšanje odsotnosti,
- manj izgub,
- manj nesreč,
- izboljšano timsko delo,
- bolj energični zaposleni,
- višja kakovost izdelkov, zahvaljujoč kompetentnejšim in energičnim zaposlenim,
- povečanje zvestobe zaposlenih.

Po mnenju Singha in Jaina (2013) zadovoljstvo z delom na zaposlene vpliva na naslednje načine:

- zaposleni so lojalni,
- poskrbeli bodo za kakovost svojega dela,
- večja predanost organizaciji,
- ustvarjanje najvišje vrednosti za potrošnike.

Posledice nezadovoljstva z delom so lahko zelo uničujoče za organizacijo. Aziri (2011) pojasnjuje, da je zadovoljstvo z delom zaposlenih ključnega pomena za obstoj organizacije. Nezadovoljstvo z delom vpliva na povečanje absentizma in števila nesreč, zmanjšanje lojalnosti itd. Videnović (2012) piše, da obstajajo štiri vrste odzivov zaposlenih na nezadovoljstvo z delom, in sicer odhod, zanemarjanje, protest in lojalnost. Odhod je aktivna destruktivna reakcija, zaposleni odstopijo in zapustijo organizacijo. Odhod iz podjetja je lahko neugoden, če gre za visoko usposobljene in izkušene delavce. Zanemarjanje in dopuščanje poslabšanja stanja je pasivna destruktivna reakcija, je najbolj neugodna reakcija, ki povečuje odsotnost zaposlenih in izgube. Protest je aktivna konstruktivna reakcija, pri kateri zaposleni odkrito pokažejo svoje nezadovoljstvo. Lojalnost je pasivna konstruktivna reakcija, zaposleni ostajajo lojalni in pričakujejo, da se bo stanje v organizaciji izboljšalo.

1.1 Delovno okolje in povezava z zadovoljstvom z delom

Najprej želim opredeliti dva izraza, ki bosta v zaključni strokovni nalogi najpogosteje omenjena, to sta delovno okolje in delovni prostor. Delovno okolje je širši pojem kot delovni prostor, lahko ga opredelimo kot skupek dejavnikov, ki obkrožajo posameznika na njegovem delovnem mestu (npr. kultura, delovne situacije, ljudje, odnosi med zaposlenimi, pohišstvo, zrak v pisarni itd.). Delovni prostor je le en element delovnega okolja, a lahko bistveno vpliva na zadovoljstvo z delom in tudi na produktivnost zaposlenih, o čemer bom pisala v nadaljevanju (Saidi in drugi, 2019). V nadaljevanju naštevam najpomembnejše kategorije delovnega okolja, ki vplivajo na stopnjo zadovoljstva z delom (Došenović, 2016; Singh & Jain, 2013; Videnović, 2021; Kamarulzaman, Saleh, Hashim, Hashim & Abdul-Ghani, 2011):

- Sistem nagrajevanja. Nagrajevanje je eden od najpomembnejših dejavnikov, ki vplivajo na zadovoljstvo z delom. Zaposleni pričakujejo, da bodo za svoje delo pošteno nagrajeni. Ustrezen sistem nagrajevanja povečuje motivacijo in lojalnost zaposlenih. Vključuje materialne in nematerialne nagrade. Materialne nagrade vključujejo osnovno plačo, ugodnosti, dvige, stimulacije ter nematerialne ali nefinančne nagrade, kot so priznanja, pohvale, spoštovanje, status in drugo.
- Varnost delovnega mesta. Varnost delovnega mesta je prepričanje zaposlenega, da bo obdržal svoje delovno mesto brez strahu in z malo možnosti za izgubo službe. Varnost delovnega mesta ima pomembno vlogo tako pri zadovoljstvu zaposlenih z delom kot pri uspešnosti zaposlenih in poslovnem uspehu.
- Odnos zaposlenega z nadrejenim. Bistveno je vzdušje med nadrejenim in podrejenim. Zaposleni so pogosto v situaciji, ko morajo komunicirati z nadrejenim. Pogosto potrebujejo strokovni prispevek, konstruktivno kritiko, a tudi splošno razumevanje nadrejenega.
- Odnosi med zaposlenimi. Odsotnost konfliktov, prijetno vzdušje in dobra komunikacija so zelo pomembni za vsako podjetje. Dobri odnosi med zaposlenimi ustvarjajo prijetno delovno vzdušje, ki motivira in spodbuja timski duh. Nekatere raziskave so pokazale, da je to pomemben dejavnik zadovoljstva z delom, celo pomembnejši od višine plače.
- Delovni prostor. Delovni prostor, v katerem zaposleni delajo, pomembno vpliva na počutje in produktivnost zaposlenih. Kategorija delovni prostor vključuje temperaturo, barve, kakovost in vlažnost zraka, osvetlitev, oblikovanje pohištva, pisarniške rastline in drugo.
- Delovni pogoji. Delovni pogoji vključujejo delovni čas, varnost pri delu, ravnovesje med delom in zasebnim življenja in podobno. Dobri delovni pogoji motivirajo zaposlene, ter povečujejo njihovo produktivnost, ker se počutijo dobro in udobno. Medtem ko slabe delovne razmere pri zaposlenih povzročajo strah pred slabim zdravjem.

- Priložnost za karierni napredek in razvoj. Sposobnost napredovanja, uporabe sposobnosti in veščin ter zagotavljanje enakih možnosti za rast tako moškimi kot ženskam igra pomembno vlogo pri določanju ravni zadovoljstva z delom.
- Osebni dejavniki. Osebni dejavniki vključujejo položaj, splošno zadovoljstvo z življenjem, usklajenost osebnih interesov in dela, cilji, izobražba, starost. Ljudje na višjem položaju v hierarhiji so na primer na splošno bolj zadovoljni s svojim delom. Delavci, katerih osebni profil in sposobnosti bolj ustrezajo potrebam delovnega mesta, so bolj zadovoljni s svojim delom, zadovoljstvo v drugih sferah življenja pa se preliva tudi v delovno sfero.

1.2 Značilnosti delovnega prostora in njihov vpliv na zadovoljstvo z delom

V nadaljevanju zaključne strokovne naloge se posvečam delovnemu prostoru. Delovni prostori se lahko razlikujejo glede na delovna mesta, vendar se bom osredotočila izključno na pisarniški delovni prostor. Številne študije kažejo tesno povezavo med delovnim prostorom in zadovoljstvom z delom. Značilnosti delovnega prostora pozitivno vplivajo na stopnjo zadovoljstva z delom, z zagotavljanjem zdravega, varnega, udobnega in prijetnega delovnega prostora. Tak prostor ne vpliva le na zadovoljstvo z delom, ampak tudi na motivacijo in produktivnost zaposlenih. Raziskave kažejo, da lahko neustrezne pisarniške razmere povzročijo stanja, kot so slabost, glavobol, naprežanje oči, pomanjkanje kisika, bolečine v hrbtu, alergijske reakcije in podobno. Značilnosti delovnega prostora so številne: starost stavbe, postavitve in oblikovanje pohištva, vibracije, osvetlitev, barve, hrup, kakovost zraka in podobno (Sarode & Shirsath, 2014). V nadaljevanju izpostavljam nekatere značilnosti delovnega prostora (Sarode & Shirsath, 2014; Povodor in drugi, 2013; Bizjak, 2014):

- Svetloba. Dobra osvetlitev v pisarni vpliva na ustvarjalnost, raven energije, razpoloženje, fizično zdravje, osredotočenost in občutek navdih za ustvarjanje, medtem ko lahko temna pisarna in šibka svetloba povzročita, da se zaposleni počutijo utrujene in zaspane. Temni prostori lahko dejansko povzročijo depresijo.
- Barve. Barve so še en element, ki vpliva na dobro razpoloženje, ustvarjalnost in delovanje možganov. Različna dela in dejavnosti zahtevajo drugače obarvano okolje. Tako je za delovna mesta, ki zahtevajo osredotočenost, kot so računovodstvo, knjigovodstvo in druga administrativna dela, najbolje, da so zaposleni obkroženi z barvami, kot sta zelena ali modra, medtem ko je za delovna mesta, ki zahtevajo ustvarjalnost in inovativnost, potrebna rdeča ali oranžna.
- Kvaliteta zraka. Čist in svež zrak, ustrezna temperatura in vlažnost zraka ter obstoj prezračevanja vplivajo na fizično zdravje, udobje, koncentracijo in produktivnost zaposlenih ter zmanjšujejo tveganje za alergijske reakcije, težave dihal, kože in oči, srčni infarkt idr. Idealna temperatura v pisarni pozimi je med 19 °C in 21 °C ter med 23 °C in 26 °C poleti. Idealna vlažnost zraka je med 40 % in 60 %. Ozelenitev pisarne je

še eden od načinov za doseganje kakovostnega zraka. Rastline očistijo zrak v pisarni in ustvarijo več kisika.

- Hrup. Prekomeren hrup v pisarni vodi do zmanjšane koncentracije, povečanega stresa, slabe komunikacije med zaposlenimi, kar vodi do zmanjšanja zadovoljstva z delom in produktivnosti zaposlenih. Poleg človeškega govora v pisarni povzročajo hrup telefon, tipkovnica, fotokopirni stroj in druge električne naprave. Hrup vpliva tudi na fizično zdravje zaposlenih in lahko povzroči trajne poškodbe sluha. Hrup postane škodljiv, če dnevna izpostavljenost preseže 85 db.
- Pohištvo. Pohištvo je tudi eden od elementov delovnega prostora. Udoben delovni stol, naslon za komolce, ustrezna višina mize in računalnika, obstoj predalov in polic pripomorejo k temu, da se zaposleni počutijo udobno. Znanost, ki se ukvarja s projektiranjem opreme za maksimalno zadovoljevanje človekovih potreb, se imenuje ergonomija. Ergonomija išče načine za preprečevanje različnih bolezni, ki izvirajo iz slabo oblikovane opreme in delovnega okolja.

Papić, Nikolić in Aleksić (2014) nudijo naslednje nasvete za dobro ergonomsko organizirano delovno mesto:

- držalo dokumentov naj bo nameščeno na višini monitorja,
- dlani naj bodo v višini komolcev,
- naslon stola naj pokriva vse dele hrbta in se zlahka upogne,
- stopala naj počivajo na tleh ali na naslonu za noge po celotni dolžini,
- kolena naj bodo upognjena nekaj več kot 90 ° glede na tla,
- tipkovnica in miška morata biti v višini komolcev,
- univerzalna višina mize je 70 cm,
- razdalja med nogami in mizo mora biti najmanj 6 cm,
- zgornji del monitorja mora biti med 5 cm in 8 cm nad nivojem oči itd.

2 PREDSTAVITEV KONCEPTA ZELENA PISARNA

Izrazi, kot so zelena pisarna, zelene stavbe, zeleno poslovanje, zelena šola so v zadnjih letih vse bolj priljubljeni. Sama ideja zelene pisarne je nastala v poznih devetdesetih letih. Šele leta 2002 je bil Finski urad za divje živali, prvi, ki je predstavil koncept zelene pisarne. Kasneje so ga začeli izvajati najprej na Finskem, potem pa tudi v drugih državah po svetu. Cilj zelene pisarne je podjetjem zagotoviti konkretne ukrepe za njihove pisarne za zmanjšanje negativnih vplivov na okolje, ki bodo ustvarili bolj naravno in čistejše delovno okolje ter zmanjšali izpuste CO₂ (WWF Green office, brez datuma).

Onesnaževanje okolja in globalno segrevanje sta danes vse večji svetovni problem. Organizacije morajo razmišljati o vplivu svojih dejavnosti na okolje in v tej smeri sprejeti določene ukrepe. Uvajanje načela zelene pisarne v poslovanje je zato eden od uspešnejših

načinov za zmanjšanje negativnega vpliva pisarne na okolje. Slovenska organizacija Umanotera (brez datuma) je leta 2011 začela s triletnim projektom Evropska zelena pisarna (angl. izraz – EGO) s še šestimi partnerji iz različnih držav članic. Glavni cilj je bil razviti standardizirane smernice, po katerih lahko podjetja preoblikujejo svoje pisarne, da ustvarijo okolju in človeku prijazen prostor (Povodor in drugi, 2013). Evropska unija si še naprej zelo prizadeva za sprejemanje zakonov in projektov za pomoč državam pri ohranjanju okolja, vendar brez učinkovitega izvajanja varstvo okolja ne more biti uspešno. Primer zelene pisarne je predstavljen na sliki 1.

Slika 1: Primer zelene pisarne

Vir: Istock (2021).

2.1 Koraki do zelene pisarne

Da bi organizacija imela zeleno pisarno, je treba upoštevati določena načela. Ta načela se nanašajo na načela pri managementu in načela izvedbe. Načela managementa se nanašajo na (Povodor in drugi, 2013):

- okoljsko zvezo in politiko,
- sprejemanje določenih okoljskih ciljev in akcijskih načrtov,
- imenovanje vodje in ekipe zelene pisarne,
- okoljsko ozaveščanje zaposlenih,
- nadzor in spremljanje napredka.

Druga skupina načel, načela izvedbe, se nanašajo na praktično delovanje na določenih okoljskih področjih. Načela izvedbe tako vključujejo načela s področja (Povodor in drugi, 2013):

- porabe energije,
- porabe papirja in vode,
- ravnanja z odpadki,
- trajnostnega in zelenega naročanja,
- transporta in mobilnosti,
- varnosti in zdravja.

Poleg glavnega cilja zelene pisarne, ki se nanaša na zmanjšanje škodljivih vplivov pisarne na okolje, v svojih načelih zelena pisarna namenja veliko pozornosti tudi zaposlenim. Načelo varnosti in zdravja ponuja smernice za organizacijo zdravih in varnih delovnih pogojev v pisarnah. Zelena pisarna ustvarja delovni prostor, v katerem se zaposleni počutijo zadovoljne, varne in zdrave (Povodor in drugi, 2013). V nadaljevanju navajam nekaj načel zelene pisarne, ki lahko vplivajo na zaposlene in s tem na njihovo zadovoljstvo z delom (Kamarulzaman, Saleh, Hashim, Hashim & Abdul-Ghani, 2011; Zveza potrošnikov Slovenije, 2018; Povodor in drugi, 2013; Todorović, 2020; Shishegar & Boubekri, 2016):

- Okrasitev pisarne z rastlinami. Rastline ne le, da čistijo zrak škodljivih kemikalij, ampak ustvarjajo tudi bolj naraven in srečnejši prostor za delo. Nekatere raziskave kažejo, da že sam pogled na rastline vpliva na pozornost in dobro počutje zaposlenih.
- Uporaba naravne svetlobe. Uporaba naravne svetlobe v pisarnah ima številne prednosti. Nekatere raziskave kažejo, da naravna svetloba izboljšuje budnost, razpoloženje, vpliva na kakovost spanja, kar povečuje produktivnost zaposlenih. Seveda včasih ni mogoče uporabiti naravne svetlobe, v tem primeru lahko navadne žarnice zamenjamo z LED žarnicami. Evropska unija je v letu 2009 začela postopoma umikati navadne žarnice s trga, da bi spodbudila uporabo energetsko učinkovitejših LED žarnic, ki so energetsko učinkovitejše, kar bo zmanjšalo tudi stroške porabe energije.
- Okna v pisarni. Obstoj okna v pisarni pomeni, da je mogoče uporabiti naravno prezračevanje, ki pozitivno vpliva na zdravje ljudi in kakovost zraka.
- Prostor za počitek. Zelena pisarna mora imeti tudi prostor za počitek. Prostor za počitek bi moral obnovitveno vplivati na počutje zaposlenih in izboljšati njihovo razpoloženje. Okrašen mora biti z rastlinami, imeti udobne stole, čist zrak, podlogo za jogo ali meditacijo in celo glasbene instrumente.
- Ergonomski oblikovano delovno mesto. Ergonomija je še eno načelo zelene pisarne. Pravilna lega telesa, mize, stola, tipkovnice in druge delovne opreme preprečuje nevarnost kroničnih poškodb, ki lahko trajno škodujejo zdravju zaposlenega. Ergonomija je podrobneje obravnavana v poglavju 1.2.
- Uporaba košev za razvrščanje odpadkov. V EU v povprečju nastane 500 kg komunalnih odpadkov na osebo na leto, odpadki pa so vse večji gospodarski in okoljski problem. Nujno je, da podjetja zmanjšajo negativne vplive na okolje in svoje

zaposlene spodbudijo k razvrščanju in s tem recikliranju odpadkov. Tako bo prostor, v katerem delajo, bolj urejen in lepši.

- Zmanjšanje hrupa in izboljšanje energetske učinkovitosti. Z majhnimi spremembami v pisarni lahko podjetja veliko prispevajo k varovanju okolja in hkrati zmanjšajo hrup v pisarni ter tako prihranijo finančna sredstva. Največ energije v pisarni porabimo za razsvetljava, ogrevanje in hlajenje, kar 63 %. Poleg tega energijo porabljajo računalniki, fotokopirni stroji, strežniki in klimatske naprave. Rešitve za varčevanje z energijo so: izklopiti monitor, ko se ne uporablja, izklopiti računalnik, ko se dlje časa ne uporablja ali ko gredo zaposleni na kosilo, uporaba prenosnikov namesto namiznih računalnikov, ker so bolj energetske učinkoviti, pobarvati stene v svetlejši barve, kar bo zmanjšalo potrebo po osvetlitvi, izboljšati izolacijo okoli vrat in oken, ugasniti luči, ko niso potrebne in podobno.
- Zmanjšanje porabe papirja vodi tudi do energetske učinkovitosti in zmanjšanja hrupa v pisarni. Vsak zaposleni porabi približno 1000 A4 listov na mesec, kar vodi v ustvarjanje 3,5 kilograma emisij CO₂. Poraba papirja v pisarni se lahko zmanjša na naslednje načine: kadarkoli je to mogoče, natisniti dokumente dvostransko ali večstransko, določiti, katere dokumente je treba natisniti in katere ne in uporabiti možnosti e-poslovanja (e-bančništvo, e-naročanje).

2.2 Prednosti zelene pisarne

Glavna prednost zelene pisarne je v tem, da z uporabo njenih načel podjetju pomaga pri odgovornem ravnanju do okolja, s čimer podjetja izboljšujejo svoj ugled v okolju. Z uporabo načel zelene pisarne podjetja ne le varujejo okolje, ampak tudi prihranijo finančna sredstva, ustvarjajo boljše delovne prostore za zaposlene, kar neposredno vpliva na njihovo zadovoljstvo in motivacijo, s tem pa povečuje njihovo uspešnost in kakovost dela, bolj kakovostno delo vpliva na stranke, njihovo zvestobo in zadovoljstvo, kar na koncu vodi v boljše poslovanje celotnega podjetja.

Uvedba načela zelene pisarne ni enostaven proces, prehod v dosledno izvajanje načela zelene pisarne zahteva nekaj časa, pa tudi angažiranost tako managementa kot zaposlenih, vendar so koristi ki jih prinašajo številne. Umanotera (brez datuma) navaja tudi naslednje:

- izboljšanje podobe podjetja; s pridobivanjem različnih certifikatov s področja varstva okolja podjetje izboljšuje svoj korporativni ugled v okolju,
- dvig vzdušja med zaposlenimi,
- pomoč pri spoštovanju evropske zakonodaje,
- znižanje stroškov in
- ustvarjanje čistejšega in bolj zdravega prostora za delo.

3 RAZISKAVA O DELOVNEM PROSTORU V PODJETJU TORNADO PLUS d. o. o.

3.1 Namen raziskave

Namen raziskave je ugotoviti značilnosti delovnega prostora, kako so zaposleni v podjetju Tornado plus d. o. o. zadovoljni z delovnim prostorom in predlagati podjetju spremembe delovnega prostora po načelih zelene pisarne. S to raziskavo lahko podjetje ugotovi, katere so značilnosti delovnega prostora, ki bi jih bilo treba izboljšati in ki bi bistveno vplivale na povečanje zadovoljstva z delom zaposlenih v podjetju.

Raziskovalna vprašanja so:

- Kakšne so značilnosti delovnega prostora v podjetju?
- Ali so zaposleni v podjetju Tornado plus d. o. o. zadovoljni z delovnim prostorom?
- Kako lahko v podjetju Tornado plus d. o. o. delovni prostor dodelajo po načelih zelene pisarne?

3.2 Predstavitev metodologije

Za namene zaključne strokovne naloge sem uporabila kvantitativno in kvalitativno raziskovalno metodo z uporabo ankete in strukturiranega intervjuja. Izvedla sem kvantitativno raziskavo prek spletne ankete IKA. Spletna anketa je prikazana v prilogi 1. V dogovoru z vodstvom podjetja Tornado plus d. o. o. sem ankete posredovala prek elektronske pošte vsem zaposlenim v pisarniškem delovnem prostoru. Anketa je bila na spletni strani dostopna od 11. do 20. aprila 2022. Anketa je vsebovala skupaj 29 odprtih in zaprtih vprašanj. Anketo so izpolnili štirje zaposleni od skupno osmih zaposlenih v pisarniškem delovnem prostoru.

Ker sem želela pridobiti več informacij za realnejšo sliko trenutnega stanja med zaposlenimi, sem se odločila za intervju s petimi zaposlenimi. Za potrebe kvalitativnega raziskovanja sem v dogovoru s podjetjem Tornado plus d. o. o. 18. maja 2022 v dopoldanskih urah v prostorih podjetja opravila razgovore s petimi od osmih zaposlenih v pisarniškem delovnem prostoru. Vsi intervjuji so potekali na podoben način. Intervju je bil odprtega tipa, sestavljen iz štirih vprašanj, ki so bila taka, da so mi pomagala odgovoriti na glavna raziskovalna vprašanja. Primer protokola intervjuja je prikazan v prilogi 2. Na začetku sem vsakemu od sogovornikov razložila namen intervjuja in ga prosila za dovoljenje za snemanje intervjuja. Pojasnila sem tudi, da bodo z intervjujem pridobljeni podatki uporabljeni izključno za namen zaključne strokovne naloge in da

bodo anketiranci anonimni. Snemanje intervjuja so odobrili vsi moji sogovorniki, kar mi je bistveno olajšalo obdelavo podatkov.

3.3 Predstavitev podjetja Tornado plus d. o. o.

Tornado plus d. o. o. s sedežem v Višnji Gori je bilo ustanovljeno 1. avgusta 2014. Je majhno podjetje s skupno 18 zaposlenimi. Od 1. septembra 2016 je za direktorico podjetja imenovana Nina Lakner. Tornado plus d. o. o. je privatno podjetje, katerega 100-odstotni lastnik je Tornado plus d. o. o. Šajkaš. Osnovni kapital podjetja znaša 7.500 eur (CompanyWall business, brez datuma).

Primarna dejavnost Tornado plus d. o. o. je uvoz, izvoz, distribucija in proizvodnja embalaže za kmetijske proizvode. Podjetje ponuja široko paleto izdelkov za kmetijstvo, industrijo, gradbeništvo in potrošniško blago. V njihovi ponudbi lahko najdete PP veziva, balirne mreže, agrostreč folije, PP vrečke, PE vrečke, vreče iz jute, jumbo vreče, vlečne vrvi, mulč folije, gradbene folije in podobno. V proizvodnem procesu rabljene izdelke spreminjajo v visoko kakovostne reciklirane materiale, s čimer, kot pravijo, dosegajo njihovo vizijo čistejšega okolja. Podjetje poudarja, da zadovoljstvo strank dosega s ponudbo kakovostnih izdelkov, hitrim odzivom in prilagajanjem potrebam in željam kupcev (Tornado plus d. o. o., brez datuma).

Globalna pandemija COVID-19 ni negativno vplivala na poslovanje podjetja Tornado plus d. o. o. v letu 2020. Leta 2020 je podjetje ustvarilo čistih prihodkov od prodaje v višini 3.703.334,02 eur, kar je za 20,56 % več kot leta 2019, ko so prihodki od prodaje znašali 3.071.886,07 eur, in več kot leta 2018, ko so znašali 3.431.126,28 eur. Podjetje je v letu 2021 ustvarilo najvišje čiste prihodke od prodaje od ustanovitve v višini 4.615.584,21 eur, kar je 24,63 % več kot v letu 2020. Tako je čisti dobiček za leto 2019 znašal 27.265,70 eur, za leto 2020 64.486,81 eur in za leto 2021 92.309,48 eur (CompanyWall business, brez datuma).

3.4 Rezultati raziskave

V nadaljevanju bom podrobneje predstavila podatke, pridobljene z anketo in intervjuji. Anketa je bila sestavljena iz skupno 28 vprašanj. Anketo so izpolnili štirje zaposleni, kar je 50 % celotnega števila zaposlenih v pisarniškem delovnem prostoru, od tega sta dve ženski in dva moška. Vsi anketiranci delo opravljajo v dopoldanskem času.

V podjetju Tornado plus d. o. o., v katerem sem opravila razgovore z zaposlenimi, je v pisarniškem delovnem prostoru skupno osem zaposlenih, od tega pet intervjuvanih. Vsi sogovorniki so bili zelo kooperativni in so mi pomagali pridobiti kakovostne informacije. Število anketirancev je več kot polovica celotnega števila zaposlenih, tako da lahko

rečem, da sem prejela relevantne podatke za nadaljnjo analizo. Raziskovalna vprašanja, ki sem jih podrobno analizirala s pomočjo intervjujev in anket, sledijo v nadaljevanju.

Raziskovalno vprašanje 1: Kakšne so značilnosti delovnega prostora v podjetju?

Ker so zadovoljstvo, občutek, všečnost in nevršečnost subjektivne kategorije in ker so sogovorniki izražali mnenje o štirih različnih pisarnah, so se odgovori od zaposlenega do zaposlenega razlikovali. Omeniti moram še, da je to skupno število pisarn v podjetju, kjer delajo zaposleni, tako da sem dobila informacije, ki kažejo celotno sliko delovnega prostora v podjetju. Število zaposlenih na pisarno je naslednje: 1 delavec dela v pisarni št. 1, 1 delavec dela v pisarni št. 2, 2 delavca delata v pisarni številka 3 in 4 delavci delajo v pisarni številka 4. Odgovori iz intervjuja o značilnostih delovnega prostora zaposlenih so predstavljeni v tabeli 1.

Tabela 1: Značilnosti delovnega prostora v podjetju Tornado plus d. o. o.

Številka pisarne	Slabosti pisarne	Prednosti pisarne
1	premalo pohištva, neudoben stol	obstoj okna, dovolj osvetljena in zračna, obstoj košev za odpadni papir, uporaba led žarnic
2	slaba kvaliteta zraka, neobstoj okna	dovolj svetlobe, obstoj košev za odpadni papir, dovolj prostora
3	prekomeren hrup, potreba po lastnem prostoru, potreba po novem računalniku	obstoj košev za odpadni papir
4	premalo naravne svetlobe, prekomeren hrup, neudoben stol, potreba po lastnem prostoru	dovolj svetlobe, dobra kvaliteta zraka, naravno prezračevanje, večkratno uporabljanje že tiskanega papirja, dovolj velik prostor

Vir: lastno delo.

Anketa nam je dala tudi podatke o obstoju rastlin v pisarnah, štirje od štirih anketirancev so odgovorili, da v pisarni ni rastlin. Iz pridobljenih podatkov sem ugotovila značilnosti delovnega prostora, ki predstavljajo nezadovoljstvo zaposlenih in področje potencialnih sprememb.

Rezultati ankete in intervjujev so pokazali, v kolikšni meri podjetje že izvaja načela zelene pisarne glede varstva okolja. V vseh pisarnah so koši za odpadni papir, v kuhinji

pa se ločujejo vsi preostali odpadki. Ko govorimo o porabi papirja, so sogovorniki povedali, da se trudijo uporabljati e-poslovanje in ne tiskanja dokumentov, če ni potrebno. Papir, ki je že natisnjen, večkrat uporabljajo za sheme ali grafe. Vse pisarne z okni uporabljajo naravno prezračevanje in se uporabljajo tudi LED žarnice.

Raziskovalno vprašanje 2: Ali so zaposleni v podjetju Tornado plus d. o. o. zadovoljni z delovnim prostorom?

Na podlagi intervjujev, ki sem jih opravila, sem ugotovila, da je večina zaposlenih v Tornadu plus d. o. o. zadovoljna z delovnim prostorom, v katerem dela, da pa poleg tega obstajajo določene značilnosti delovnega prostora, ki bi jih radi spremenili. Kot najpogostejše razloge za nezadovoljstvo intervjuanci navajajo potrebo po lastnem delovnem prostoru, prekomeren hrup, ki ga povzroča proizvodnja v podjetju, pomanjkanje oken v pisarni, kar je povezano s slabo kvaliteto zraka, pomanjkanje pohištva ter neudoben stol. En intervjuvanec v zvezi s prekomernim hrupom pravi naslednje: „Kar mi ni všeč, je hrup, ker je zraven pisarne proizvodnja in to negativno vpliva na koncentracijo”. Rezultati ankete kažejo podobne podatke. Trije anketiranci so zadovoljni z delovnim prostorom, eden pa je odgovoril, da je delno zadovoljen. V anketi so bili glavni razlogi za nezadovoljstvo prekomeren hrup, neudoben stol in slaba kakovost zraka. Na vprašanje, kaj so glavni vzroki za prekomerni hrup, so anketiranci navedli zunanje zvoke in telefon, medtem ko so kakovost zraka vsi anketiranci ocenili kot srednje dobro.

Da bi bolje razumela, kako se zaposleni počutijo na delovnem mestu, me je zanimalo, ali čutijo zdravstvene težave pri delu. Odgovori na to vprašanje so podani v tabeli 2.

Tabela 2: Odgovori intervjuancev o čutenju zdravstvenih težav pri delu

Številka intervjuja	Vprašanje: „Ali čutite zdravstvene težave pri delu in če da, katere?”
1	„Ja, čutim. To so predsvem stres, kronična utrujenost in naprezanje oči” (Intervjuanec 1, 2022)
2	„Ne, ne čutim” (Intervjuanec 2, 2022)
3	„Ne, ne čutim” (Intervjuanec 3, 2022)
4	„Čutim težave v hrbtenici, kjer stol ni dober za sedenje” (Intervjuanec 4, 2022)
5	„Ja, zdravstvene težave čutim v križu, kar je od sedenja” (Intervjuanec 5, 2022)

Vir: lastno delo.

Dva od petih intervjuancev zanikajo prisotnost kakršnihkoli zdravstvenih težav pri delu, dva intervjuanca pa kot glavno težavo navajata bolečine v hrbtu in križu, ki jih pripisujeta dolgotrajnemu sedenju in neudobnemu stolu, en anketiranec navaja kronično utrujenost, stres in naprežanje oči. Rezultati ankete kažejo, da se en anketiranec strinja, da bi bilo njegovo zadovoljstvo z delom večje, če pri delu ne bi čutil zdravstvenih težav. Delno se strinja še eden, dva pa zdravstvenih težav ne čutita.

Iz intervjujev sem tudi ugotovila, da bi spremembe na področjih, ki ustvarjajo nezadovoljstvo zaposlenih, povečale njihovo zadovoljstvo z delom. Tudi rezultati ankete dajejo podobne podatke. Dva anketiranca se strinjata, da bi manj hrupa v pisarni povečalo njihovo zadovoljstvo z delom, preostala dva pa se delno strinjata. S trditvijo, da udobno pohištvo pozitivno vpliva na zadovoljstvo z delom, se strinjata dva anketiranca, eden se delno strinja in eden se ne strinja. S trditvijo, da več naravne svetlobe v pisarni pozitivno vpliva na delovno razpoloženje, se eden strinja, eden se strinja delno, dva pa odgovarjata, da je v pisarni dovolj naravne svetlobe. Rezultati ankete kažejo, da se trije anketiranci strinjajo s tem, da če se na delovnem mestu dobro počutijo, to pozitivno vpliva na njihovo zadovoljstvo z delom, eden pa se s tem delno strinja.

Na vprašanje, katere so najpomembnejše značilnosti delovnega mesta, ki vplivajo na njihovo zadovoljstvo z delom, sta dva anketiranca odgovorila, da je to zrak, druga dva pa, da je svetloba.

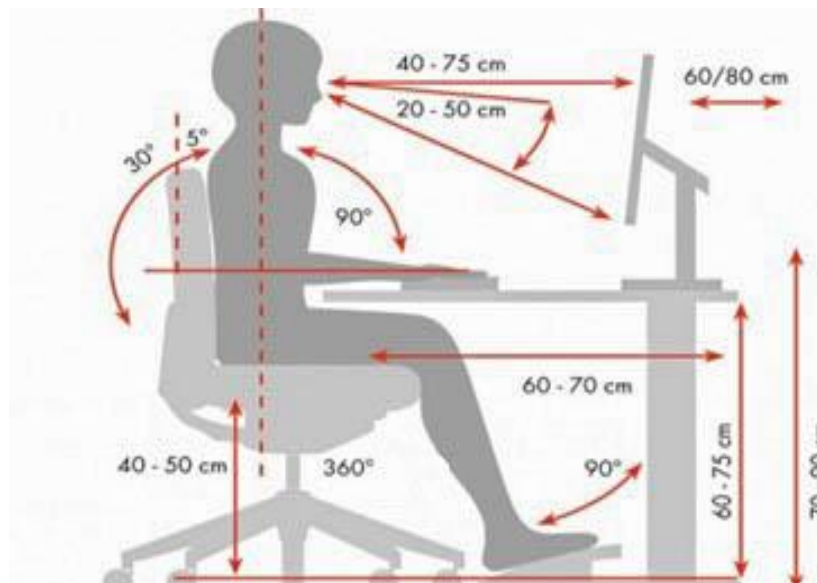
Raziskovalno vprašanje 3: Kako lahko v podjetju Tornado plus d. o. o. delovni prostor dodelajo po načelih zelene pisarne?

Intervjuji in ankete so mi pomagali ugotoviti, kakšne so značilnosti delovnega prostora v podjetju, na podlagi njih sem ugotovila da zaposleni že uporabljajo določena načela zelene pisarne, ki se nanašajo predsvem na varčevanje z energijo, razvrščanje odpadkov in ponovno uporabo papirja.

Odgovori na vprašanja o nezadovoljstvu in čutenju zdravstvenih težav pri delu so mi pomagali razumeti, s katerimi značilnostmi delovnega prostora so zaposleni nezadovoljni in na podlagi njih dam podjetju priporočila za spremembe po načelih zelene pisarne. Kot najpogostejše razloge za nezadovoljstvo z delovnim prostorom so zaposleni navedli: potrebo po lastnem prostoru, prekomeren hrup, neudoben stol, premalo pohištva, premalo naravne svetlobe, pomanjkanje oken in s tem slabšo kakovost zraka. Omeniti moram tudi zdravstvene težave, s katerimi se soočajo nekateri zaposleni, kot so bolečine v hrbtu, kronična utrujenost, stres in naprežanje oči. Nekatero težavo, s katerimi se srečujejo zaposleni, je mogoče izboljšati z uporabo načela zelene pisarne. Predlogi za izboljšanje delovnega prostora so predstavljeni v nadaljevanju.

Kot prvi predlog bi navedla ergonomsko oblikovana delovna mesta. V poglavju 1.2 sem namenila nekaj besed ergonomiji, navedeni so konkretni primeri oblikovanja ergonomskega delovnega mesta. Če bi podjetje uporabilo načelo zelene pisarne, povezano z ergonomsko oblikovanim delovnim mestom, bi lahko rešilo težave, povezane s pomanjkanjem pohištva v pisarni, problemom neudobnih stolov in s tem povezane bolečine v hrbtu. Predlagam tudi najem inštruktorja ergonomije, ki bi zaposlene seznanil s pravilno držo pri sedenju za računalnikom. Podrobnejši prikaz ergonomsko oblikovanega delovnega mesta je predstavljen na sliki 2.

Slika 2: Primer ergonomsko oblikovanega delovnega mesta

Vir: smow.com (brez datuma).

Naslednji predlog je namestitev oken v vse pisarne. Najprej mora podjetje vsem zaposlenim zagotoviti okna v pisarni, če je to inženirsko izvedljivo. Uporaba oken v namen prezračevanja in razsvetljave v pisarni prav tako zmanjša stroške električne energije podjetja. Poleg varčevanja z energijo naravna svetloba pozitivno vpliva na budnost in raspoloženje zaposlenih. Zaposlenim, ki v pisarni imajo okna, a nimajo dovolj naravne svetlobe, je treba zagotoviti takšno lego mize, ki bo omogočala več sončne svetlobe.

Okrasitev pisarne z rastlinami je odličen način za izboljšanje kvaliteta zraka v pisarni. Če prisotnost oken v vseh pisarnah ni izvedljiva v podjetju, bi lahko kakovost zraka izboljšali z okrasitvijo pisarne z rastlinami. Ker so zaposleni navedli kakovost zraka kot eno od značilnosti, ki najbolj vpliva na zadovoljstvo z delom, lahko podjetje zagotovi rastline vsem pisarnam in pa tudi mora podjetje vsem pisarnam zagotoviti optimalno temperaturo

in vlažnost zraka. Temperatura mora biti pozimi med 19 °C in 21 °C ter med 23 °C in 26 °C poleti, vlažnost zraka mora biti med 40 % in 60 %. Primer pisarne, ki je okrašena z rastlinami je prikazan na sliki 3 .

Slika 3: Primer rastlin v pisarni

Vir: Junuzović (brez datuma).

Zdravstvene težave, kot so stres, bolečine v hrbtu, kronična utrujenost in naprežanje oči lahko omili obstoj prostora za počitek, kar je skladno z enim od načel zelene pisarne. Prostor za počitek naj deluje pomirjujoče na zaposlene in omogoča kratek oddih na udobnem pohištvu, sprostitev ob inštrumentu ali ob sproščujočih vajah. Več o prostoru za počitek piše v poglavju 1.2.

Problem prekomernega hrupa, ki ga provzroča proizvodnja v podjetju, pa bi lahko podjetje rešilo z izboljšanjem izolacije oken in vrat. Potreba po lastnem prostoru ne sega v področje zelene pisarne.

Zgoraj naštetih predlogi so podani na podlagi splošnih rezultatov raziskave, zato predlagam managementu podjetja, da vsaki pisarniški delovni prostor podrobneje analizira, ter opravi podrobnejše razgovore z zaposlenimi o njihovem pogledu na delovni prostor in na podlagi tega uporabi podane predloge. Seveda je treba upoštevati, da prilagajanje prostora zahteva tako čas kot finančna sredstva, zato bi moralo podjetje upoštevati vse spremenljivke.

SKLEP

Današnja podjetja se soočajo z veliko konkurenco, zato postaja sposobnost zadržati delavce pravi izziv. Ker je človek kompleksno bitje, je težko zadovoljiti vse njegove potrebe in želje. Vendar pa lahko podjetja pridobijo zveste, zadovoljne in produktivne delavce, če zagotovijo takšno delovno okolje, ki zaposlenim zagotavlja občutek varnosti in udobja. Ker v delovnem prostoru zaposleni preživijo največ časa, ga je treba razumeti kot enega najpomembnejših elementov delovnega okolja in mu nameniti posebno pozornost. Namen moje zaključne strokovne naloge je bil ponuditi podjetju predloge za izboljšanje delovnega prostora s posebnim poudarkom na smernicah zelene pisarne. Za doseg tega cilja sem opravila raziskavo z anketami in intervjuji. Odgovori so mi pomagali ugotoviti, kakšen je trenutno pisarniški prostor, ali so zaposleni z njim zadovoljni, kaj bi radi spremenili in ali bi določene spremembe v pisarni povečale njihovo zadovoljstvo z delom.

Trenutni pisarniški delovni prostor, kjer delajo zaposleni v podjetju Tornado plus d. o. o., ima štiri pisarne. Splošni vtis je, da so zaposleni v podjetju Tornado plus d. o. o. zadovoljni s trenutnimi značilnostmi v pisarnah, vendar bi radi spremenili določene pomanjkljivosti. Kot najpogostejše razloge za nezadovoljstvo so zaposleni navedli potrebo po lastnem prostoru, prekomeren hrup, premalo pohištva in naravne svetlobe, neudoben stol, neobstoj oken v pisarni in s tem slabo kakovost zraka. Odgovori na vprašanja v zvezi z zdravstvenimi težavami so mi pomagali bolje razumeti, kako se počutijo na delovnem mestu. Zaposleni, ki imajo zdravstvene težave, se soočajo predvsem z bolečinami v hrbtu, obremenitvijo oči, s kronično utrujenostjo in stresom. Menijo, da če ne bi čutili zdravstvenih težav in če bi se nekatere značilnosti v pisarni spremenile, bi to povečalo njihovo zadovoljstvo z delom. Rezultati raziskave tudi kažejo, da sta kakovost zraka in dobra svetloba v pisarni ključnega pomena za zadovoljstvo z delom.

Za podjetje Tornado Plus d. o. o. bi rekla, da že uporablja nekatera načela zelene pisarne, ki pa se nanašajo predvsem na uporabo naravnega prezračevanja, ločevanje odpadkov, uporabo LED žarnic, e-poslovanje in ponovno uporabo papirja. Odgovori so bili od zaposlenega do zaposlenega različni, zato menim, da podjetje nima standardiziranih pravil, ki bi jih upoštevali vsi zaposleni.

Prvi predlog za izboljšanje delovnega prostora v podjetju je ustvarjanje ergonomskih delovnih mest. S pomočjo ergonomskega delovnega mesta lahko podjetje reši določene težave, s katerimi se zaposleni srečujejo, so povezane s pomanjkanjem pisarniškega pohištva, neudobnim stolom in s tem povezanimi bolečinami v hrbtu. Predlagam tudi, da podjetje najame strokovnjaka za ergonomijo, ki bo zaposlenim pokazal pravilno držo pri sedenju za računalnikom. Vgradnja oken v vse pisarne je še en predlog za podjetje. Ne le, da obstoj oken zagotavlja naravno prezračevanje in naravno svetlobo v pisarni,

zmanjšal bo tudi stroške električne energije. Če vgradnja oken v vse pisarne ni izvedljiva, predlagam, da se takšne pisarne okrasijo z rastlinami in tako izboljšajo kakovost zraka v pisarni. Zaposlenim, ki imajo v pisarni okna, a premalo naravne svetlobe, svetujem, da postavijo mizo v bližino okna. Kakovost zraka je ena od najpomembnejših lastnosti delovnega prostora, zato bi moralo podjetje vsaki pisarni zagotoviti optimalno temperaturo in vlažnost zraka. Naslednji predlog je, da podjetje ustvari prostor za počitek. Prostor za počitek bi bil namenjen predvsem lajšanju zdravstvenih težav, s katerimi se srečujejo zaposleni, s tem pa izboljšanju razpoloženja zaposlenih. Za prevelik hrup, ki je posledica proizvodnje v podjetju, predlagam izboljšanje izolacije okoli vrat in oken.

Ker so zadovoljstvo, všečnost in nevršečnost subjektivne kategorije, menim, da bi morala podjetja pristopiti k vsakemu zaposlenemu posebej in preučiti potrebe in želje vsakega od njih ter na podlagi teh prilagoditi delovni prostor. Seveda prilagajanje prostora zaposlenemu zahteva tako čas kot denar, čeprav menim, da je to eden od uspešnih načinov pridobivanja zvestega, zadovoljnega in srečnega delavca.

LITERATURA IN VIRI

1. Abid, M., Sarwar, A., Imran, K., Jabbar, A. & Hannan, A. (2013). Effect of Job Design on Employee Satisfaction. *European Journal of Business and Management*, 5(19), 1.
2. Aziri, B. (2011). Job satisfaction: a literature review. *Management research and practice*, 3(4), 78.
3. Bizjak, E. (2014). *Delovno okolje in psihofizično zdravje zaposlenih*. Pridobljeno 22. marca 2022 iz http://www.glottanova.si/coaching/coaching_konferenca/media/zbornik_5konferencie_kariernih_coachev.pdf#page=32
4. Companywall business. (brez datuma). *Tornado plus d. o. o.* Priobljeno 13. junija iz https://www.companywall.si/podjetje/tornado-plus-doo/MMEc9inD?recaptchaToken=03AGdBq27FuWUUNol7Y4z28kCfV0zwwgzg-Qf2WPjKla47WtzpISo25ftsIMf5okoNed39w_diZ3A0dZEfbQTPiRFvQpLVyRIFNt7WTYc0sJM2udWEDFsb_A6Kzktn_gzFCIC1MYAO0K_bh4lQEoenGuynt8IKLjDOImZV5URHzFluRI8bK3UTHjWzDEhzeNzP8wX_1Sh88eqr3Y-nk4cKoRX6c_nj1vYzdgebsenH1XMDVmok_pQcrRsW9iMIFwRivElKOfKzFBwS_mcPnx1eIDGRh_C2blhi4tECR2hSE2UIAxt9mMZAkuulBfZ7J4CRs8toZDSRAATdczmM3jptdJV9nbYKOuy4DthIyOymPmp5x7ZZGhT8aM6dzaryLD1wCFoPnt5_xzhTckjcWyFLEahDqesU-17g_RXNKf-W77riWqWXPLDpLyvZorzKdcPIRQXmbIL8M0yguoT1zHXdPeks_8IUgw
5. Došenović, D. (2016). Sistemi nagradjivanja zaposlenih radnika u organizaciji. *Economics*, 4(1), 110-115.

6. Istock. (2021). Pridobljeno 21. marca 2022 iz <https://www.istockphoto.com/photo/eco-friendly-open-plan-modern-office-with-tables-office-chairs-pendant-lights-gm1317893331-405188331>
7. Junuzović, D. (brez datuma). *Sobne rastline za delovno mesto*. Pridobljeno 20. marca 2022 iz <https://sobne-rastline.si/sobne-rastline-za-delovno-mesto/>
8. Kamarulzaman, N., Saleh A. A., Hashim Z. S., Hashim, H. & Abdul-Ghani A. A. (2011). An Overview of the Influence of Physical Office. *The 2nd International Building Control Conference 2011* (str. 262-263). Malaysia: Universiti Teknologi MARA Perak and Institution of Surveyors.
9. Levanon, G., Abel, A. L., Li, A. & Rong, C. (2021). *Job satisfaction 2021: remains high even in the midst of the pandemic and economic chaos*. Pridobljeno 20. marca 2022 iz <https://www.conference-board.org/research/job-satisfaction/job-satisfaction-2021-report>.
10. Papić, M. Ž., Nikolić, N. D. & Aleksić, V. (2012). *Ergonomski dizajn radnog mesta*. Čačak: Tehnika i informatika u obrazovanju.
11. Povodor, A., Bodroghelyi, C., Mouazan, E., Moora, H., Katalin, J., Chipev, K., Kilk, K., Lesage, K., Meesche, M., Judith, M., Emôke, P., Kern, P. & Ogorelec, V. (2013). *Evropska zelena pisarna*. Ljubljana: Umanotera.
12. Sageer, A., Rafat, S. & Agarwal, P. (2012). Identification of Variables Affecting Employee Satisfaction and Their Impact on the Organization. *Journal of Business and Management*, 5(1), 32-33.
13. Saidi, S. A., Michael, F. L., Sumilan, H., Lim, O. S., Jonahtan, V., Hamidi, H. & Ahmad, A. I. (2019). The relationship between working environment and employee performance. *Journal of cognitive Sciences and Human Development*, 5(2), 14-22.
14. Sarode, A. & Shirsath, M. (2014). The factors affecting employee work environment & It's relation with employee productivity. *International Journal of Science and Research*, 3(11).
15. Shishegar, N. & Boubekri, M. (2016). *Nature light and productivity: analyzing the impacts od daylighting on students and workers health and alertness*. Pridobljeno 23. marca 2022 iz https://www.researchgate.net/publication/303484362_Natural_Light_and_Productivity_Analyzing_the_Impacts_of_Daylighting_on_Students'_and_Workers'_Health_and_Alertness
16. Singh, K. J. & Jain, M. (2013). A study of employee's job satisfaction and its impact on their performance. *Journal of Indian Research*, 1(4), 107-108.
17. Smow.com. (brez datuma). *Ergonomics-the most important questions and answers*. Pridobljeno 24. marca 2022 iz <https://www.smow.com/topics/office-furnishing/ergonomics-questions-answers.html>
18. Tanasijević, Z. (2006). *Zadovoljstvo zaposlenih*. Kragujevac: Festival kvaliteta, 50-51.
19. Todorović, M. (2020). *Kako do zelene I ekonomične kancelarije*. Pridobljeno 22. marca 2022 iz <https://www.e2.rs/kako-do-zelene-i-ekonomicne-kancelarije/>

20. Tornado plus d. o. o. (brez datuma). *O podjetju*. Pridobljeno 13. junija 2022 iz <http://tornadoplus.eu/sl/o-podjetju/>
21. Umanotera. (brez datuma). *EGO-Evropska zelena pisarna*. Pridobljeno 21. marca 2022 iz <https://www.umanotera.org/kaj-delamo/pretekle-aktivnosti/ego-evropska-zelena-pisarna/>
22. Videnović, S. (2012). *Najvažniji faktori uticaja na ljudske resurse*. Pridobljeno 22. marca 2022 iz https://tokoviosiguranja.edu.rs/wp-content/uploads/2018/03/12-03_4.pdf
23. WWF Green office. (brez datuma). *What is green office*. Pridobljeno 21. marca 2022 iz <https://wwf.fi/greenoffice/en/what-is-green-office/>
24. Zveza potrošnikov Slovenije. (2018). *Nič več halogenskih žarnic*. Pridobljeno 20. marca 2022 iz <https://www.zps.si/okolje-topmenu-320/energija-topmenu-321/9205-nic-vec-halogenских-zarnic>

PRILOGE

Priloga 1: Anketni vprašalnik

Sem Marijana Bogdanović, študentka Ekonomske fakultete. Za svojo zaključno strokovno nalogo z naslovom Predlogi prilagoditve delovnega prostora v podjetju Tornado plus d. o. o. sem pripravila kratko anketo. Anketa je anonimna, podatke bom uporabila izključno za analizo v zaključni strokovni nalogi. Spodaj so vprašanja, povezana z značilnostmi delovnega prostora (svetloba, hrup, pohištvo, zrak, barve, rastline, čistoča) in njihovim vplivom na vaše zadovoljstvo z delom. Za sodelovanje pri tej anketi se že vnaprej iskreno zahvaljujem.

Vprašanje 1 - Ko se v delovnem prostoru počutim dobro, to pozitivno vpliva na moje zadovoljstvo z delom:

- strinjam se
- delno se strinjam
- ne strinjam se

Vprašanje 2 - Z delovnim prostorom (kvaliteta zraka, svetloba, pohištvo, hrup, čistoča), kjer delam, sem:

- zadovoljen/na
- delno zadovoljen/na
- nezadovoljen/na

Vprašanje 3 - V pisarni bi spremenil/la:

- ničesar
- nekaj
- vse

Vprašanje 4 - S svetlobo v pisarni sem:

- zadovoljen/na
- delno zadovoljen/na
- nezadovoljen/na

Vprašanje 5 - Pisarna je večinoma:

- temna
- dovolj osvetljena
- preveč svetla

Vprašanje 6 - V temni pisarni se počutim zaspano.

- strinjam se

- delno se strinjam
- ne strinjam se

Vprašanje 7 - V pisarni ima več:

- naravne svetlobe
- umetne svetlobe

Vprašanje 8 - Če bi bilo v pisarni več naravne svetlobe, bi to pozitivno vplivalo na moje raspoloženje pri delu:

- strinjam se
- delno se strinjam
- ne strinjam se
- ima dovolj naravne svetlobe

Vprašanje 9 - V pisarni se soočam s težavo hrupa:

- ne soočam se
- občasno
- pogosto
- ves čas

Vprašanje 10 - Hrup v pisarni povečuje mojo raven stresa pri delu.

- strinjam se
- delno se strinjam
- ne strinjam se
- ne soočam se s hrupom

Vprašanje 11 - Manj hrupa v pisarni bi povečalo moje zadovoljstvo z delom.

- strinjam se
- delno se strinjam
- ne strinjam se

Vprašanje 12 - Zapišite, kaj provzroča težave s hrupom v vaši pisarni (človeški govor, telefon, tipkovnica, fotokopirni stroj, zunanji zvoki itd.). Če nimate težav, pustite prazno.

Vprašanje 13 - Udobno pohištvo (stol, miza) pozitivno vpliva na moje zadovoljstvo z delom:

- strinjam se
- delno se strinjam
- ne strinjam se

Vprašanje 14 - Delovni stol mi je:

- udoben
- srednje udoben
- neudoben

Vprašanje 15 - Ko sedim za mizo, čutim zdravstvene težave:

- nikoli
- občasno
- pogosto
- ves čas

Vprašanje 16 - Z razporeditvijo pohištva v pisarni sem:

- zadovoljen/na
- delno zadovoljen/na
- nezadovoljen/na

Vprašanje 17 - Kvaliteta zraka v pisarni je:

- dobra
- srednje dobra
- slaba

Vprašanje 18 - V pisarni je večinoma:

Možnih je več odgovorov

- zadušljivo
- prevroče
- premrzlo
- prijetno
- včasih prijetno, včasih ne
- drugo:

Vprašanje 19 - Boljša kvaliteta zraka bi povečala moje zadovoljstvo z delom:

- strinjam se
- delno se strinjam
- ne strinjam se
- kvaliteta zraka je dovolj dobra

Vprašanje 20 - V pisarni so rastline:

- da
- ne

Vprašanje 21 - V pisarni so okna:

- da
- ne

Vprašanje 22 - Med delom v pisarni čutim zdravstvene težave:

- ne čutim zdravstvenih težav
- občasno
- pogosto
- ves čas

Vprašanje 23 - Če v pisarni ne bi čutil/a zdravstvenih težav, bi bilo moje zadovoljstvo z delom večje:

- strinjam se
- delno se strinjam
- ne strinjam se
- ne čutim zdravstvenih težav

Vprašanje 24 - Odgovorite, v kakšni meri se strinjate s sledečimi tvrditvami.

	popolnoma se strinjam	strinjam se	niti se strinjam, niti se ne strinjam	ne strinjam se	sploh se ne strinjam
Pogled na rastline pozitivno	☐	☐	☐	☐	☐

vpliva na moje
počutje pri delu.

S čistočo v

pisarni sem

zadovoljen/na.

Če bi pisarna bila

pobarvana v

drugih barvah, bi

to pozitivno

vplivalo na moje

počutje pri delu.

V pisarni se

namenja dovolj

pozornosti

ekološki

naravnosti.

V pisarni je

dovolj košev za

razvrščanje

odpadkov.

Vprašanje 25 - Katera od naslednjih značilnosti pisarne najbolj vpliva na vaše zadovoljstvo z delom.

pohištvo

zrak

svetloba

barve

hrup

čistoča

okna

rastline

drugo:

Vprašanje 26 - Na kratko zapišite, kaj bi radi spremenili v svoji pisarni (boljša kvaliteta zraka, več svetlobe, manj hrupa, več oken, več rastlin, udobnejši stol, več košev, drugačne barve sten, čistoča), kar bi pripomoglo k boljšemu počutju pri delu. Če ne bi ničesar spremenili, pustite prazno.

Vprašanje 27 - Spol:

- moški
 ženski

Vprašanje 28 - Delo opravljam:

- popoldne
 dopoldne
 tretja izmena
 drugo:

Priloga 2: Protokol za intervju

PROTOKOL ZA INTERVJU-ZAKLJUČNA STROKOVNA NALOGA

Marijana Bogdanović (mentorica: izr. prof. dr. Alenka Slavec Gomezel)

Zaporedna številka intervjuja:

Datum in ura intervjuja:

Trajanje intervjuja (se izpolni na koncu):

Tip intervjuvanca (podjetnik, strokovnjak, univerzitetni profesor, student...):

Druge opombe:

Lepo pozdravljeni,

Sem Marijana Bogdanović, študentka na Ekonomski fakulteti v Ljubljani. Za ta pogovor sem vas prosila, ker potrebujem vaše mnenje v povezavi s temo, ki jo obravnavam v okviru zaključne strokovne naloge z naslovom Predlogi prilagoditve delovnega prostora v podjetju Tornado plus d. o. o. Pogovor bo potekal približno 15 minut in bo sestavljen iz vprašanj odprtega tipa. Pravilnih ali napačnih odgovorov ne bo, saj me zanima izključno vaše mnenje in izkušnje.

Preden začneva, me zanima, ali se strinjate, da najin pogovor snemam, saj mi bo to pri kasnejši obdelavi podatkov v veliko pomoč. Pri tem pa zagotavljam, da bo intervju uporabljen izključno za namene zaključne strokovne naloge in bo ob vaši odobritvi priložen kot priloga. Ob tem naj poudarim, da bo intervju anonimen.

Dovoli snemanje:

DA

NE

Dovoli objavo intervjuja: DA

NE

Imate morda še kakšno vprašanje, preden začneva s pogovorom?

1. V kolikšni meri ste zadovoljni z delovnim prostorom, v katerem trenutno delate? Kaj vam je všeč in kaj vam ni všeč ter zakaj?
2. Kaj bi spremenili v delovnem prostoru (hrup, pohištvo, svetloba, barve, higiena, zrak) in ali bi to povečalo vaše zadovoljstvo pri delu?
3. Ali čutite zdravstvene težave pri delu in če da, katere?
4. Ali v pisarni namenjate pozornosti ekološki naravnosti in če da, na kakšne načine?

Priloga 3: Intervju 1

PROTOKOL ZA INTERVJU-ZAKLJUČNA STROKOVNA NALOGA

Marijana Bogdanović (mentorica:izr. prof. dr. Alenka Slavec Gomezel)

Zaporedna številka intervjuja: 1

Datum in ura intervjuja: 18.05.2022 ob 8:40

Trajanje intervjuja (se izpolni na koncu): 4 min

Tip intervjuvanca (podjetnik, strokovnjak, univerzitetni profesor, student ...): delavec

Druge opombe: /

Lepo pozdravljeni,

Sem Marijana Bogdanović, študentka na Ekonomski fakulteti v Ljubljani. Za ta pogovor sem vas prosila, ker potrebujem vaše mnenje v povezavi s temo, ki jo obravnavam v okviru zaključne strokovne naloge z naslovom Predlogi prilagoditve delovnega prostora v podjetju Tornado plus d. o. o. Pogovor bo potekal približno 15 minut in bo sestavljen iz vprašanj odprtega tipa. Pravilnih ali napačnih odgovorov ne bo, saj me zanima izključno vaše mnenje in izkušnje.

Predn začneva, me zanima, ali se strinjate, da najin pogovor snemam, saj mi bo to pri kasnejši obdelavi podatkov v veliko pomoč. Pri tem pa zagotavljam, da bo intervju

uporabljen izključno za namene zaključne strokovne naloge in bo ob vaši odobritvi priložen kot priloga. Ob tem naj poudarim, da bo intervju anonimen.

Dovoli snemanje: DA NE
Dovoli objavo intervjuja: DA NE

Imate morda še kakšno vprašanje, preden začneva s pogovorom?

1. V kolikšni meri ste zadovoljni z delovnim prostorom, v katerem trenutno delate? Kaj vam je všeč in kaj vam ni všeč ter zakaj?

Predvsem pa mi niso všeč delovni odnosi, ki jih imamo na delovnem mestu, kjer se mi zdi zelo pomembno, da ekipa deluje kot tim in ne da smo kot neki tekmeči med sabo. V pisarni je svetloba v redu, ni slabo, hrup je prevelik zaradi proizvodnje v podjetju, ampak to bi mogli verjetno neko izolacijo narediti. Prezračevanje je zrihtano, kjer so bila v tej zadnji pisarni okna zaprta, zdaj imamo okna in klimo, kar je super. Najbolj me moti, da rabim svoj delovni prostor, da ne morem drugih poslušati, da imam svoj mir. Drugač je stol nekaj čisto osnoven za sedet, ni slab, imeli smo prej slabše.

2. Kaj bi spremenili v delovnem prostoru (hrup, pohištvo, svetloba, barve, higiena, zrak) in ali bi to povečalo vaše zadovoljstvo pri delu?

Jaz bi, če bi razne stvari spremenili, spremenil predvsem to, da imam svojo pisarno in da se hrup ne bi slišal.

3. Ali čutite zdravstvene težave pri delu in če da, katere?

Ja, čutim. To so predvsem stres, kronična utrujenost in naprežanje oči. Problem je, če sem cel dan na računalniku me začnejo oči bolet, imam vklopljeno sicer uno gamersko svetlobo, da se oči ne utrudijo tok, ampak na koncu dneva, če delaš osem ur, to ne pomaga, čutiš. Jaz zdaj po desetih letih čutim že na vidu mal razlike, ne vidim več tako dobro.

4. Ali v pisarni namenjate pozornosti ekološki naravnosti in če da, na kakšne načine?

V pisarni imamo printer, zaradi stroškov težimo, da ne printamo barvno, tiskamo črno-belo, če ni treba tiskati, ne tiskamo, kar se da elektronsko, da se elektronsko zrihta. Namesto klimatizacije poskušamo uporabiti naravno prezračevanje. V pisarni imamo koše, ki so samo za papir, v kuhinji pa moramo vse biološko ločiti, v kuhinji ločimo tudi embalažo.

Priloga 4: Intervju 2

PROTOKOL ZA INTERVJU-ZAKLJUČNA STROKOVNA NALOGA

Marijana Bogdanović (mentorica: izr. prof. dr. Alenka Slavec Gomezel)

Zaporedna številka intervjuja: 2

Datum in ura intervjuja: 18.05.2022, ob 08:51

Trajanje intervjuja (se izpolni na koncu): 1:30 min

Tip intervjuvanca (podjetnik, strokovnjak, univerzitetni profesor, student ...): delavec

Druge opombe:/

Lepo pozdravljeni,

Sem Marijana Bogdanović, študentka na Ekonomski fakulteti v Ljubljani. Za ta pogovor sem vas prosila, ker potrebujem vaše mnenje v povezavi s temo, ki jo obravnavam v okviru zaključne strokovne naloge z naslovom Predlogi prilagoditve delovnega prostora v podjetju Tornado plus d. o. o. Pogovor bo potekal približno 15 minut in bo sestavljen iz vprašanj odprtega tipa. Pravilnih ali napačnih odgovorov ne bo, saj me zanima izključno vaše mnenje in izkušnje.

Preden začneva, me zanima, ali se strinjate, da najin pogovor snemam, saj mi bo to pri kasnejši obdelavi podatkov v veliko pomoč. Pri tem pa zagotavljam, da bo intervju uporabljen izključno za namene zaključne strokovne naloge in bo ob vaši odobritvi priložen kot priloga. Ob tem naj poudarim, da bo intervju anonimen.

Dovoli snemanje: DA NE

Dovoli objavo intervjuja: DA NE

Imate morda še kakšno vprašanje, preden začneva s pogovorom?

1. V kolikšni meri ste zadovoljni z delovnim prostorom, v katerem trenutno delate?
Kaj vam je všeč in kaj vam ni všeč ter zakaj?

Prostor mi je zadovoljiv, pisarna je dovolj velika, všeč mi ni, ker ni okna, se pravi, da je premalo svežega zraka v pisarni. Vse drugo pa je v redu.

2. Kaj bi spremenili v delovnem prostoru (hrup, pohištvo, svetloba, barve, higiena, zrak) in ali bi to povečalo vaše zadovoljstvo pri delu?

Ne vem, če bi kaj povečala, ampak okno bi imela, sem ga ne morem, ker pač ni možno še okna postaviti. Svetlobe je dovolj.

3. Ali čutite zdravstvene težave pri delu in če da, katere?

Ne, ne čutim.

4. Ali v pisarni namenjate pozornost ekološki naravnosti in če jo, na kakšne načine?

Ločujemo odpadke, v pisarni imamo koše samo za papir, bio odpadke pa odnesemo v kuhinjo.

Priloga 5: Intervju 3

PROTOKOL ZA INTERVJU-ZAKLJUČNA STROKOVNA NALOGA

Marijana Bogdanović (mentorica:izr. prof. dr. Alenka Slavec Gomezel)

Zaporedna številka intervjuja: 3

Datum in ura intervjuja: 18.05.2022, ob 09:00

Trajanje intervjuja (se izpolni na koncu): 2 min

Tip intervjuvanca (podjetnik, strokovnjak, univerzitetni profesor, student ...): delavec

Druge opombe:/

Lepo pozdravljeni.

Sem Marijana Bogdanović, študentka na Ekonomski fakulteti v Ljubljani. Za ta pogovor sem vas prosila, ker potrebujem vaše mnenje v povezavi s temo, ki jo obravnavam v okviru zaključne strokovne naloge z naslovom Predlogi prilagoditve delovnega prostora v podjetju Tornado plus d. o. o. Pogovor bo potekal približno 15 minut in bo sestavljen iz vprašanj odprtega tipa. Pravilnih ali napačnih odgovorov ne bo, saj me zanima izključno vaše mnenje in izkušnje.

Preden začneva, me zanima, ali se strinjate, da najin pogovor snemam, saj mi bo to pri kasnejši obdelavi podatkov v veliko pomoč. Pri tem pa zagotavljam, da bo intervju uporabljen izključno za namene zaključne strokovne naloge in bo ob vaši odobritvi priložen kot priloga. Ob tem naj poudarim, da bo intervju anonimen.

Dovoli snemanje: DA NE
Dovoli objavo intervjuja: DA NE

Imate morda še kakšno vprašanje, preden začneva s pogovorom?

1. V kolikšni meri ste zadovoljni z delovnim prostorom, v katerem trenutno delate?
Kaj vam je všeč in kaj vam ni všeč ter zakaj?

Prostor, v katerem se dela, je zadovoljiv. Mogoče bi imel več naravne svetlobe v pisarni, ki bi pripomogla k večjemu, po mojem mišljenju normalnemu delovanju/delu, tako da na splošno je delovni prostor zadovoljiv.

2. Kaj bi spremenili v delovnem prostoru (hrup, pohištvo, svetloba, barve, higiena, zrak) in bi to povečalo vaše zadovoljstvo pri delu?

Spremil bi svetlobo. Prostor glede na to, da je nevtralne barve, je super, ker bela barva pripomore k boljši svetlobi, ampak same naravne svetlobe bi mogoče lahko bilo malo več. Če bi bilo več naravne svetlobe recimo, da bi to povečalo moje zadovoljstvo z delom.

3. Ali čutite zdravstvene težave pri delu in če da, katere?

Ne, ne čutim.

4. Ali v pisarni namenjate pozornost ekološki naravnosti in če jo, na kakšne načine?

Na srečo nimamo veliko odpadnih materialov, papir, ki se tiska, ki se ne uporablja oziroma če se natisne večkrat, se uporabi potem za razne skice, sheme, tako da je v tem smislu ekološke naravnosti. Poskušamo večkrat uporabiti eno in isto stvar, če je možno.

Priloga 6: Intervju 4

PROTOKOL ZA INTERVJU-ZAKLJUČNA STROKOVNA NALOGA

Marijana Bogdanović (mentorica:izr. prof. dr. Alenka Slavec Gomezel)

Zaporedna številka intervjuja: 4

Datum in ura intervjuja: 18.05.2022, ob 09:08

Trajanje intervjuja (se izpolni na koncu): 5 min

Tip intervjuvanca (podjetnik, strokovnjak, univerzitetni profesor, student ...): delavec
Druge opombe: /

Lepo pozdravljeni.

Sem Marijana Bogdanović, študentka na Ekonomski fakulteti v Ljubljani. Za ta pogovor sem vas prosila, ker potrebujem vaše mnenje v povezavi s temo, ki jo obravnavam v okviru zaključne strokovne naloge z naslovom Predlogi prilagoditve delovnega prostora v podjetju Tornado plus d. o. o. Pogovor bo potekal približno 15 minut in bo sestavljen iz vprašanj odprtega tipa. Pravilnih ali napačnih odgovorov ne bo, saj me zanima izključno vaše mnenje in izkušnje.

Preden začneva, me zanima, ali se strinjate, da najin pogovor snemam, saj mi bo to pri kasnejši obdelavi podatkov v veliko pomoč. Pri tem pa zagotavljam, da bo intervju uporabljen izključno za namene zaključne strokovne naloge in bo ob vaši odobritvi priložen kot priloga. Ob tem naj poudarim, da bo intervju anonimen.

Dovoli snemanje: DA NE

Dovoli objavo intervjuja: DA NE

Imate morda še kakšno vprašanje, preden začneva s pogovorom?

1. V kolikšni meri ste zadovoljni z delovnim prostorom, v katerem trenutno delate?
Kaj vam je všeč in kaj vam ni všeč ter zakaj?

Sam prostor mi je všeč. Svetlobe je zadost in zrak v pisarni je v redu, ker odpiramo okna. Kar mi ni všeč, je hrup, ker je zraven pisarne proizvodnja in to negativno vpliva na koncentracijo.

2. Kaj bi spremenili v delovnem prostoru (hrup, pohištvo, svetloba, barve, higiena, zrak) in ali bi to povečalo vaše zadovoljstvo pri delu?

V delovnem prostoru bi rada spremenila stol, ki ni dober za sedenje in za hrbtenico in pa tudi bi rada imela lasten proctor, ker z mojim načinom govora se zdi, da motim sodelovce. To bi pa seveda povečalo moje zadovoljstvo z delom.

3. Ali čutite zdravstvene težave pri delu in če da, katere?

Čutim težave v hrbtenici, kjer stol ni dober za sedenje.

1. V kolikšni meri ste zadovoljni z delovnim prostorom, v katerem trenutno delate?
Kaj vam je všeč in kaj vam ni všeč ter zakaj?

Jaz sem zadovoljna s pisarno v kateri delam. Mogoče bi bilo boljše, da je malo večja. Svetla je, zračna je ... mi je, ker imam okna in jih lahko odpiram.

2. Kaj bi spremenili v delovnem prostoru (hrup, pohištvo, svetloba, barve, higiena, zrak) in ali bi to povečalo vaše zadovoljstvo pri delu?

Mogoče bi bilo boljše, če bi bilo več pohištva v pisarni za shranitev dokumentov. Ta sprememba pa bi povečala moje zadovoljstvo z delom.

3. Ali čutite zdravstvene težave pri delu in če da, katere?

Ja, zdravstvene težave čutim v križu, kar je od sedenja.

4. Ali v pisarni namenjate pozornost ekološki naravnosti in če jo, na kakšne načine?

Smeti ločujemo, prezračevanje pa imam naravno, tudi uporabljam LED žarnice.